

har været tvivlsomt rigtigt at rejse. Men jeg tør ikke paastaa noget bestemt i disse Retninger, jeg bøjer mig for det Resultat, hvortil man er naaet, og jeg agter at stemme for de Forslag, der foreligge. Skulde det siden selv i de allermindste Forhold blive min Sag at tage Stilling til disse Forhold, vil jeg gøre det med al den Loyalitet, der kan kræves af en Mand, der har været med til at give Forslaget sin Stemme.

Ogsaa i andre Retninger mener jeg, at man har været absolut heldig. Saaledes med Hensyn til den Afgørelse, man har truffet om det, jeg betragter som et af de allermost tvivlsomme Spørgsmaal, de Krav, der skulle stilles til den enkelte Person, naar han skal erklære sig om sin Stilling til Folkekirken. Jeg ser ikke rettere, end at man der har naaet den heldigste Løsning, man kunde naa, for saa vidt man kun forlanger, at den vedkommende er døbt med den kristelige Daab, er Medlem af Folkekirken og agter at bevare Ret og Pligt som saadan. Jeg er nemlig i ikke saa ganske ringe Grad enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 13de Valgkreds (Meyer) og de andre ærede Medlemmer, der have talt som han, naar der var Spørgsmaal om, hvad der skulde kræves af de enkelte i Retning af at erklære sig om de religiøse Spørgsmaal. Jeg mener, at er der noget, man skal være forsigtig med over alt i Livet, er det at inkvirere hinanden paa det religiøse Omraade, er der noget Sted, hvor man skal gensidig respektere hinandens Stilling og give hinanden det yderste Maal af Frihed, er det paa det religiøse. Jeg gaar endog saa vidt, at jeg har Tilbøjelighed til at finde den Ordning, der er truffen her med Hensyn til Menighedsraadene, noget streng, men herom skal jeg ikke udtale mig. Jeg ser ikke rettere, end at man i alt væsentligt har været heldig, at den Fare, som jeg for halvandet Aar siden paapegede, der under visse Omstændigheder kunde være ved Menighedsraadenes S sammensætning, er fjernet.

Om dette, at Ministeren nu henviser til at kunne gøre Menighedsraadene Spørgsmaal med Hensyn til Præsteembeders Besættelse, vil jeg sige, at jeg ikke ser, hvorledes man, naar Menighedsraadene en Gang bestaa, skulde kunne forhindre Ministeren deri. Det kan være en Fordel, at Ministeren gør det, men han maa være belavet paa, at naar han spørger Menighedsraadene hist og her, rejser der sig Adressebevægelser i det paagældende Kirke-

sogn af Folk, der ville noget andet end Menighedsraadet, saa det er ikke sikkert, at Opgaven bliver let for den Minister, som faar med kirkelige Embeders Besættelse at gøre. Jeg gør kun den Bemærkning, fordi saaledes ville Forholdene temmelig sikkert udvikle sig.

Ligesom Ordføreren hører jeg til dem, der lægge mest Vægt paa Loven om Brugen af Kirken og paa Loven om Valgmenigheder. Som jeg ogsaa udtalte for halvandet Aar siden, er det en Lovgivning i det Spor, vi altid have bevæget os i paa det kirkelige Omraade, nemlig at give Frihed. Det gøre vi her, og jeg kan kun føle mig i særlig Grad tilfredsstillet derved.

Aadal: Efter alle de Adresser og al den Modstand, der kom mod de kirkelige Love i Fjor, er det egentlig ret forbausende, at vi nu staa saa nær ved en Løsning af en Del af de kirkelige Lovforslag, som vi i dette Øjeblik gøre. Jeg tror, det i og for sig er heldigt at komme til en Løsning i den Retning, der nu foreslaas. Hvis man kunde have ført Lovene igennem her i Fjor i Folketingets Affattelse, vilde vi have saaret forskellige Retninger inden for Folkekirken, og er der noget Sted, man skal være forsigtig med at saare, er det netop paa det religiøse Omraade. Jeg tror, det er heldigt, at Befolkningen faar Lejlighed til at gøre sin Indflydelse gældende i det kirkelige Udvalg.

Adskillige Talere have paapeget Mangler ved de kirkelige Lovforslag, men det skal jeg ikke komme ind paa. Jeg har, navnlig i Fjor, peget paa de Punkter, jeg mente burde ændres, men jeg skal kun omtale dem, som de foreligge nu, og da maa jeg sige, at den Løsning, vi nu staa over for, er for mig ret tilfredsstillende i Forhold til, hvad man kunde vente efter Sagens Stilling i Fjor. Der har været gjort adskillige Indvendinger mod Menighedsraadene, men jeg skal gøre opmærksom paa — jeg har jo ikke hørt til dem, der satte Menighedsraadene i første Række —, at som det nu har udviklet sig, at man skal have et kirkeligt Udvalg nedsat netop til at forhandle om en Kirkeforfatning, har det stor Betydning, at Loven om Menighedsraad, som den nu foreligger, selv med sine store Mangler, bliver gennemført, idet Menighedsraadene ville kunne indhøste ikke saa faa Erfaringer baade for det kirkelige Udvalg og ogsaa for de lovgivende Forsam-